

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
УПРАВЛІННЯ З ПИТАНЬ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
УПРАВЛІННЯ З ПИТАНЬ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ МИКОЛАЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПІВДЕННИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ЦЗ ТА БЖД МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
З НАВЧАЛЬНОЇ ТА ВИРОБНИЧОЇ РОБОТИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
АКАДЕМІЯ НАУК СУДНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

I Всеукраїнська наукова конференція

21-22 вересня 2018 року

*Національний університет кораблебудування імені
адмірала Макарова, пр. Героїв України, 9*

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Миколаїв
Видавець Торубара В.В.
2018

УДК 614.8:574.2

А43

ОРГАНІЗАТОРИ

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Управління з питань надзвичайних ситуацій Миколаївської облдержадміністрації
Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення
Миколаївської міської ради
Південний науковий центр НАН України
Національний університет «Львівська політехніка»
Одеський державний екологічний університет
Навчально-методичний центр ЦЗ та БЖД Миколаївської області з навчальної
та виробничої роботи
Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій
у Миколаївській області
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут ім. Ігоря Сікорського»
Вінницький національний технічний університет
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Академія наук суднобудування України

*Матеріали публікуються за оригіналами, які представлені авторами.
Претензії щодо змісту та якості матеріалів не приймаються.*

Відповідальний за випуск:
Маркіна Людмила Миколаївна

А43 «**Актуальні** питання техногенної та цивільної безпеки України»: Матеріали
I Всеукраїнської наукової конференції. – Миколаїв: Видавець Торубара В.В.,
2018 – 206 с.

ISBN 978-617-7472-24-6

У збірнику наведені матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні
питання техногенної та цивільної безпеки України». Збірник становить інтерес для
наукових працівників, управлінців та викладачів, інженерів та студентів.

ISBN 978-617-7472-24-6

© Національний університет
кораблебудування, 2018

ОРГКОМІТЕТ СЕМІНАРУ

Голова оргкомітету: *БЛІНЦОВ ВОЛОДИМИР СТЕПАНОВИЧ*, д.т.н., професор, проректор з наукової роботи НУК, м. Миколаїв.

Співголова: *ГРИЦАЄНКО МАКСИМ ГЕОРГІЙОВИЧ*, Начальник Головного Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Миколаївській області, генерал-майор, м. Миколаїв.

Заступники голови:

ЛІТВАК СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ, к.т.н., професор НУК, декан факультету екологічної та техногенної безпеки НУК, м. Миколаїв;

МАРКІНА ЛЮДМИЛА МИКОЛАЇВНА, к.т.н., доцент, завідувач кафедри техногенної та цивільної безпеки НУК, м. Миколаїв.

Вчений секретар: *САВІНА ОКСАНА ЮРІЇВНА*, старший викладач кафедри техногенної та цивільної безпеки, НУК, м. Миколаїв.

Члени оргкомітету:

БОБІНА ОЛЕГ ВАЛЕРІЙОВИЧ, к.іст.н., доцент, директор Навчально-наукового гуманітарного інституту, НУК, м. Миколаїв;

ВЕСЕЛІВСЬКИЙ РОМАН БОГДАНОВИЧ, к.т.н., доцент кафедри цивільного захисту та комп'ютерного моделювання геофізичних процесів Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, м. Львів;

ГЕРАСИМЕНЯ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ, начальник управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Миколаївської міської ради, м. Миколаїв;

ГОМЕЛЯ МИКОЛА ДМИТРОВИЧ, д.т.н., професор, зав. каф. екології та рослинних полімерів Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», м. Київ;

ДУБІНСЬКИЙ ОЛЕГ ЮРІЙОВИЧ, к.ю.н., доцент, декан факультету морського права НУК, м. Миколаїв;

ПЕТРУК ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ, д.т.н., професор, директор інституту екології та моніторингу довкілля, Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця;

РЕМЕШЕВСЬКА ІРИНА ВОЛОДИМИРІВНА, к.т.н., доцент завідувач кафедри екологічної хімії, НУК, м. Миколаїв;

ТРОХИМЕНКО ГАННА ГРИГОРІВНА, к.біол.н, професор НУК, заступник завідувач кафедри екології та природоохоронних технологій, НУК, м. Миколаїв;

ЧОЛПАН ОЛЕКСАНДР БОРИСОВИЧ, заступник начальника навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Миколаївської області з навчальної та виробничої роботи, м. Миколаїв;

ЧУГАЙ АНГЕЛІНА ВОЛОДИМИРІВНА, к.г.н., доцент, декан природоохоронного факультету Одеського державного екологічного університету, м. Одеса;

ШНАЛЬ ТАРАС МИКОЛАЙОВИЧ, к.т.н. доцент, Національний університет «Львівська політехніка», кафедра будівельних конструкцій та мостів. м. Львів.

УДК 355.58

НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ ДІЯМ У РАЗІ АВАРІЇ НА ОБ'ЄКТАХ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Автори: *Веселівський Роман Богданович, к.т.н., доцент кафедри цивільного захисту та комп'ютерного моделювання екогеофізичних процесів, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності ДСНС України*
Небелюк Валерія Ігорівна, студент, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності ДСНС України

Об'єкт підвищеної небезпеки (ОПН) - це об'єкт, на якому використовуються, виготовляються, переробляються, зберігаються або транспортуються одна або декілька небезпечних речовин у кількості, що дорівнює або перевищує нормативно встановлені порогові маси, а також інші об'єкти, що становлять реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру [1].

Підприємства, що виробляють або використовують у технологічному процесі хімічні та інші небезпечні речовини, у разі аварійних ситуацій на них, становлять велику небезпеку для населення та навколишнього природного середовища. Аварії на таких підприємствах можуть супроводжуватися викидом отруйних речовин в атмосферу і на поверхню землі. Вплив зараженого повітря та контакт з цими речовинами може призвести до ураження органів дихання, очей, шкірних покривів та інших органів людини, спричинити гострі отруєння та спровокувати розвиток хронічних захворювань.

Керівництво об'єктів з підвищеною небезпекою зобов'язане:

- забезпечувати експлуатацію даних об'єктів з додержанням мінімально можливого ризику;
- вживати заходів для запобігання аваріям, заходів з обмеження і ліквідації їх наслідків та здійснювати захист людей і довкілля від їх впливу;
- повідомляти населення, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування про аварію, що сталася на об'єкті підвищеної небезпеки, заходи, що вжиті для ліквідації її наслідків та заходи безпеки, яких слід дотримуватися населенню.

Персонал і населення, що працюють і проживають поблизу об'єктів підвищеної небезпеки повинні володіти інформацією про об'єкти та речовини, що використовуються і можуть становити загрозу. Для забезпечення безпеки та зменшення ризику масового ураження небезпечними речовинами необхідно систематично проводити навчання діям у разі виникнення аварії на ОПН [2].

Населення, яке проживає поблизу ОПН, необхідно навчати:

- властивостям хімічних речовин, які використовуються, їх дію на організм, розрізнити їх відмінні ознаки і потенційну небезпеку;
- способам захисту від ураження ними;
- користуванню засобами захисту органів дихання та шкіри, також виготовленню їх з підручних засобів;
- відомостям про систему і порядок оповіщення про аварії;

- вмінню діяти в умовах аварії, під час евакуації та перебування в укриттях та сховищах;
- способам подолання страху та паніки;
- відомостям про симптоми отруєння та використання антидотів;
- наданню першої медичної допомоги ураженим [3].

Проведення навчання населення покладається на органи місцевого самоврядування, органи ДСНС, місцеві державні адміністрації. Навчання населення доцільно здійснювати: за місцем роботи – працюючого населення, за місцем навчання – дітей дошкільного віку, учнів та студентів, за місцем проживання – непрацюючого населення. Корисно не менше чотирьох разів на рік організувати окремі безкоштовні лекції та тренінги для усіх бажаючих.

Пропаганда знань серед населення щодо власної та колективної безпеки у разі виникнення надзвичайної ситуації здійснюється за сприяння громадських організацій. Також навчання населення щодо правил поведінки в разі аварії може проводитися шляхом запровадження постійних рубрик в місцевій пресі та за допомогою соціальної реклами на місцевих радіо- та телеканалах.

Навчання населення заходам безпеки та підготовка його до дій у разі виникнення аварій на об'єктах підвищеної небезпеки є важливою і невід'ємною частиною профілактики небезпек, адже його результатом має стати значне зменшення людських і матеріальних втрат [4].

Література:

1. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 26.04.2014 [Електронний ресурс] – Доступний з <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.
2. **Леонтєва І.М., Гетія А.Л.** Безпека життєдіяльності. М.: 1998.
3. **Долін П.А.** Захист населення від небезпечних речовин. М., Енергоіздат, 1992.
4. Постанова «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» від 26 червня 2013 р. [Електронний ресурс] – Доступний з № 444 <http://zakon.rada.gov.ua>.

УДК 355. 721

ОСНОВИ ПАРАМЕДИЧНОЇ ТА ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Автори: Шмалєй Світлана Вікторівна, д.п.н., професор, завідувач кафедри цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності, Бакін Станіслав Олександрович, к.м.н., ст. викладач, Непокупна - Слободянюк Тетяна Сергіївна, к.м.н., викладач, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Об'єктивні загрози режиму підвищеної готовності у суспільстві зумовлюють необхідність розширення спектру спеціальностей життєзабезпечення, підготовку студентів вищих навчальних закладів до надання оперативної парамедичної та доцільної ерготерапевтичної допомоги за умов надзвичайних та екстремальних

Тематичний напрям семінару № 4**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ**

Копійка С.В., Чибінсєв В. В. Підвищення ефективності інформування при техногенних та військових загрозах.....	173
Ізотов В. І. Проблема захисту непрацюючого населення у НС	174
Тимченко І.В., Занько К.А. Дослідження ризиків здоров'ю людини від забруднення атмосфери прифронтової зони донецької області.....	175
Маринець О. М. кКондратьєва В. Ф. Умови праці та шляхи підвищення її безпечності при обслуговуванні дощувальних машин «Фрегат».....	178
Туровська Г. І. Безпека питного водопостачання – одна з головних складових загальної екологічної безпеки населення України	180
Дубінін В. А., Мармазинський О.А. Актуальні проблеми демографії та викладання дисциплін безпеки у вищих навчальних закладах України	181
Король В. К., Савіна О. Ю. Вплив хакерства на безпеку життєдіяльності людства	186
Праховнік Н. А., Мітюк Л. О. Актуальність психологічного забезпечення у сфері Цивільного захисту.....	187
Макогонов Д.А., Дубінін В.А. Дослідження механізмів підготовки фахівців службі цивільного захисту на прикладі європейських країн	190
Веселівський Р. Б., Небелюк В. І. Навчання населення діям у разі аварії на об'єктах підвищеної небезпеки	195
Шмалєй С. В., Бакін С. О., Непокупна - Слободянюк Т. С., Основи парамедичної та ерготерапевтичної підготовки в системі неперервної освіти.....	196
Безсонний В. Л. Оцінка ризику на робочому місці як основний інструмент управління безпекою праці.....	198
Данова К. В. Діаграма обмежень життєдіяльності працівника із інвалідністю як інструмент підвищення рівня безпеки на робочих місцях	200
Ващук В. В., Яремко З. М. Формування елементів культури користування інтернет-мережею та запобігання виникненню інтернет-залежності	203
Трибулькевич К. Г. Технологія виходу з конфліктної ситуації як засіб психологічної безпеки у закладі вищої освіти.....	204
Маркіна Л. М., Крива М. С. Охорона праці при обслуговуванні експериментальної установки утилізації відходів	206
Маркіна Л. М., Литвинова Н. М. Соціальна проблематика небезпеки самовільного спалювання листя.....	208
Древицька Н. Ю. Особливості застосування системного аналізу промислової безпеки та виробничого травматизму у нафтогазовій галузі.....	209
Караченцева А. Д., Савіна О. Ю. Феномен вплив кольору на безпеку життєдіяльності людини	210
Піскунова Л. Е. Методологія викладання «Безпека життєдіяльності» для студентів ОС «Бакалавр» вищих навчальних закладів аграрної освіти	212